

รายการที่ 8

เศรษฐศาสตร์ ตอนที่ 3

โดย อ.วราภรณ์ ดันติวิวัฒน์
สถาบันกวดวิชา Pinnacle

หนี้สาธารณะ (การกู้เงินของรัฐบาล) รัฐบาลมีแหล่งเงินกู้ 2 แหล่งคือ

แหล่งเงินกู้ภายในประเทศ	รัฐบาลกู้โดยออกพันธบัตรให้ธนาคารแห่งประเทศไทยขายแก่เอกชน กู้จากธนาคารออมสิน ธนาคารพาณิชย์
แหล่งเงินกู้ภายนอกประเทศ	นำไปใช้ในการพัฒนาประเทศ

ตัวอย่างข้อสอบ

การเก็บภาษีชนิดใดมีส่วนช่วยให้การกระจายรายได้มีความเป็นธรรมยิ่งขึ้น

1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. ภาษีมรดก
3. ภาษีศุลกากร
4. ภาษีสรรพสามิต

หนี้ที่เกิดจากการที่รัฐบาลขายพันธบัตรให้ประชาชนเพื่อนำเงินมาใช้จ่ายเรียกว่าอะไร

1. หนี้ของกระทรวงการคลัง
2. หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน
3. หนี้งบประมาณแผ่นดิน
4. หนี้สาธารณะ

วัตถุประสงค์ของรัฐบาล ในการใช้จ่ายเงินนั้นมีอยู่ 4 ประการ คือ

- ก. เพื่อเพิ่มผลผลิตทำให้รายได้ประชาชนสูงขึ้น
- ข. เพื่อจัดสาธารณูปโภคบริการแก่ประชาชน
- ค. เพื่อรักษาความสงบภายใน
- ง. เพื่อใช้ป้องกันประเทศ

งบประมาณแผ่นดิน หมายถึง เอกสารประมาณการเกี่ยวกับรายรับ และรายจ่ายของรัฐบาล งบประมาณแผ่นดินนั้นเป็นการวางแผนเกี่ยวกับใช้จ่ายของรัฐบาลนั่นเอง

การจัดทำงบประมาณแผ่นดินนั้นเป็นหน้าที่ของรัฐบาล ส่วนผู้ที่อนุมัติการใช้งบประมาณ คือ รัฐสภา โดยประกาศออกมาเป็นกฎหมาย เรียกว่า "พระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี พ.ศ....."

ลักษณะของงบประมาณแผ่นดิน แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

งบประมาณขาดดุล	ยอดรายได้ของรัฐบาลต่ำกว่ารายจ่าย ต้องนำเอาเงินกู้และเงินคงคลังมาเสริม
งบประมาณเกินดุล	ยอดรายได้ของรัฐบาลสูงกว่ารายจ่าย แก้ปัญหาเงินเฟ้อ รัฐมีเงินเหลือเก็บ เงินหมุนเวียนน้อย
งบประมาณสมดุล (ได้ดุล)	ยอดทั้งสองเท่ากัน

ตัวอย่างข้อสอบ

ลักษณะงบประมาณแผ่นดินประเภทใด ที่รัฐบาลต้องนำเงินกู้ในประเทศและเงินคงคลังมาเสริม

1. งบประมาณได้ดุล
2. งบประมาณขาดดุล
3. งบประมาณเกินดุล
4. งบประมาณสมดุล

เศรษฐกิจจะขยายตัวมากที่สุดในกรณีใด

1. ดุลงบประมาณขาดดุล
2. ดุลงบประมาณเกินดุล
3. ดุลงบประมาณสมดุล
4. ดุลงบประมาณมีขนาดใหญ่

การค้าระหว่างประเทศ หมายถึง การนำสินค้าและบริการจากประเทศหนึ่งไปแลกเปลี่ยนกับอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งลักษณะการแลกเปลี่ยนมีทั้งที่เป็นการแลกเปลี่ยนสินค้ากับสินค้า การแลกเปลี่ยนโดยใช้เงินเป็นสื่อกลาง และโดยใช้สินเชื่อหรือเครดิต การค้าระหว่างประเทศนั้นเกิดขึ้นเนื่องจากการที่ประเทศต่างๆ มีลักษณะทางกายภาพ ทรัพยากร ความสามารถในการผลิตแตกต่างกันนั่นเอง

นโยบายการค้าระหว่างประเทศ มี 2 ประเภท คือ

นโยบายการค้าเสรี	ให้สิทธิทุกประเทศเข้ามาค้าขายได้เสรี ไม่มีการกำหนดโควต้าสินค้า
นโยบายการค้าปกป้อง	การปกป้องหรือคุ้มกันการผลิตภายในประเทศด้วยจำกัดการนำเข้า วัตถุประสงค์ - เพื่อช่วยเหลือการผลิตภายใน ปรับปรุงโครงสร้างการผลิต รักษาระดับรายได้และการจ้างงาน - เพื่อปกป้องการทุ่มตลาด - เพื่อแก้ปัญหาดุลการค้า - เพื่อแก้ปัญหาดุลการชำระเงิน

ดุลการชำระระหว่างประเทศ หมายถึง การเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าของสินค้าเข้ากับมูลค่าของสินค้าออกเมื่อเปรียบเทียบแล้วจะมีอยู่ 3 ลักษณะดังนี้

ดุลการค้าเกินดุล	มูลค่าของสินค้าออก สูงกว่ามูลค่าของสินค้าเข้า (ได้เปรียบดุลการค้า)
ดุลการค้าขาดดุล	มูลค่าของสินค้าออก ต่ำกว่ามูลค่าของสินค้าเข้า (เสียเปรียบดุลการค้า)
ดุลการค้าได้ดุล (สมดุล)	มูลค่าของสินค้าออก เท่ากับมูลค่าของสินค้าเข้า

บัญชีดุลการชำระเงิน ประกอบด้วย บัญชีเดินสะพัด + บัญชีทุนเคลื่อนย้าย

บัญชีเดินสะพัด (Current Account)	ดุลการค้า, ดุลบริการ, ดุลบริจาค
บัญชีทุนเคลื่อนย้าย (Capital Account Movement)	เป็นบัญชีแสดงรายการทุนไหลเข้า ไหลออก กรณีที่คนในประเทศซื้อพันธบัตร ทุนลงทุนในประเทศอื่น เรียก เงินไหลออก หากชาวต่างชาติซื้อพันธบัตร ทุนลงทุน ในไทย เรียก เงินไหลเข้า (โดยทั่วไปไทยเคยเกินดุล)

บัญชีทุนสำรองระหว่างประเทศ เป็นบัญชีแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นทรัพย์สินของประเทศ ประกอบด้วยทองคำ พันธบัตร และเงินตราต่างประเทศ รวมถึงสิทธิถอนเงินพิเศษ (SDR) ปีใดดุลการชำระเงินขาดดุล ทุนสำรองฯ ก็จะลดลงเท่าจำนวนที่ขาดดุล

ตัวอย่างข้อสอบ

การขาดดุลบัญชีเดินสะพัดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 หมายถึงขาดดุลอะไร

1. ดุลบัญชีสินค้าและบริการ
2. ดุลบัญชีสินค้า บริการ และบริจาค
3. ดุลบัญชีสินค้า บริการ และบัญชีทุน
4. ดุลบัญชี สินค้า บริการ บริจาค และบัญชีทุน

ยอดดุลการชำระเงินสามารถดูได้จากดุลบัญชีใด

1. บัญชีเดินสะพัด
2. บัญชีทุนเคลื่อนย้าย
3. บัญชีเงินโอน
4. บัญชีทุนสำรองระหว่างประเทศ

ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ คือ รายการที่เป็นรายรับและรายจ่ายทางการค้า การชำระเงิน การบริการ การเคลื่อนย้ายทุน ที่ติดต่อกันระหว่างประเทศในระยะเวลาหนึ่งปี ซึ่งมี 3 ลักษณะคือ

1. ดุลการชำระเงินเกินดุล หมายถึงดุลการชำระเงินที่ยอดรายรับมากกว่ายอดรายจ่าย
2. ดุลการชำระเงินขาดดุล หมายถึงดุลการชำระเงินที่ยอดรายรับ น้อยกว่ายอดรายจ่าย
3. ดุลการชำระเงินได้ดุล หมายถึงดุลการชำระเงินที่ยอดรายรับ เท่ากับยอดรายจ่ายพอดี

ตัวอย่างข้อสอบ

เมื่อใดก็ตามที่ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศขาดดุล ภาวะเศรษฐกิจจะเป็นไปตามข้อใด

1. ดุลการค้าระหว่างประเทศ ขาดดุลเสมอ
2. จะมีผลทำให้ทุนสำรองของประเทศลดลง
3. ภาวะเศรษฐกิจของประเทศขึ้นโดยตรงกับการค้าระหว่างประเทศ
4. มีคนไทยไปเที่ยวต่างประเทศมากกว่าที่ชาวต่างประเทศมาเที่ยวเมืองไทย

การพัฒนาเศรษฐกิจ หมายถึง การทำให้เศรษฐกิจขยายตัวในด้านต่างๆ ปรับปรุงคุณภาพชีวิตประชาชน เป็นการเพิ่มขึ้นของรายได้แท้จริง เช่น

- การทำให้รายได้ต่อหัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว
- มีการจ้างงานหรือการมีงานทำมากขึ้น
- การทำให้ระดับราคาโดยทั่วไปมีเสถียรภาพ
- มีการพัฒนาในแต่ละภาคเท่าเทียมกัน
- มีการกระจายความมั่งคั่งของระบบเศรษฐกิจ
- ระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพ

ปัจจัยส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้แก่

ด้านเศรษฐกิจ	- ประชากร - ทรัพยากรธรรมชาติ - การสะสมทุน - ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
การเมือง	ไม่เกิดปฏิวัติ รัฐประหาร บ้านเมืองสงบ
สังคม	ลักษณะค่านิยม ประหยัด ขยัน อดทน ไม่ฟุ้งเฟ้อ